

In zout water in Zeeland kom je regelmatig kreeften tegen.

Onderwaterwereld

GEEN *DUIK* IN HET *DIEPE*

WIE WEL EENS HEEFT GESNORKELD OF GEDOKEN OP EEN MOOIE PLEK IN HET BUITENLAND IS VAST BETOVERD DOOR DE PRACHTIGE ONDERWATERWERELD. ALS JE DAN OOK NOG GRAAG FOTOGRAFEERT, IS HET VERBAND SNEL GELEGD. JE WILT OOK ONDER WATER FOTOGRAFEREN, MAAR KAN DAT EIGENLIJK WEL?

In Nederland valt onderwater veel meer te zien dan de meeste mensen denken. Ook in zoetwater is veel vis te zien. Als je eens een snoek van ruim een meter onder water hebt gezien, krijg je ontzag voor deze mooie vissen. Op veel plaatsen liggen kleine wrakken onder water. In de Vinkeveense plassen zelfs een complete stadsbus. In Nederland wordt ook veel in zout water gedoken, vooral in Zeeland. Hier kan je krabben, garnalen, wieren, allerlei vissen, kreeften, sepia's en zeedruifjes zien. Het water in Nederland is vaak donker en het zicht beperkt. Vaak maar een paar meter, als je geluk hebt een kan je 10 meter ver kijken. Dat betekent in de praktijk dat er niet veel mensen in Nederland onder water fotograferen, alleen ervaren duikers. En dat is maar goed ook, want je hebt een gedegen opleiding

nodig om in Nederland te kunnen duiken. Laat staan om onder water te fotograferen. En een buddy, want duiken doe je nooit alleen in verband met de veiligheid! Snorkelen wordt in Nederland niet veel gedaan, het is te koud en er is aan de oppervlakte te weinig te zien.

Onderwaterfotografie is anders

Als je een stok in het water steekt, zie je dat de stok onder en boven water een hoek maakt. De stok lijkt "geknakt". Dat komt doordat onder water de lichtbreking anders is dan boven water. Hierdoor kun onder water niet zomaar dezelfde lenzen gebruiken als boven water. Onder water verdwijnen de kleuren omdat er minder licht is. Op een diepte van 30 meter zie je helemaal geen kleur meer en lijkt alles blauw. Zelfs in de tropen

In de tropen kan je koraal tegen komen in allerlei vormen en kleuren. Koraal is geen plant, maar een diertje. Het groeit uiterst langzaam, niet aanraken dus.

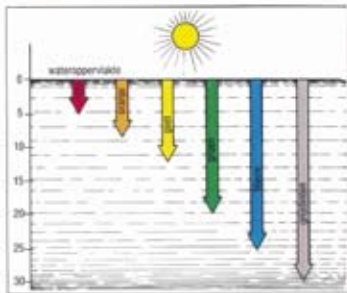

Snoeken kunnen erg groot worden, een lengte van een meter is zeker geen uitzondering.

Tips

1. Ga nooit duiken zonder opleiding.
2. Denk om je eigen veiligheid.
Ga nooit in je eentje duiken of snorkelen, maar altijd met een buddy!
3. Ga niet dieper dan je aankunt.
4. Verstoor de natuur niet.
5. Raak geen dingen aan, zeker niet wat je niet kent.
Vissen, maar ook planten, kunnen giftig zijn of pijnlijke stekels hebben. Neem zeker niks mee naar boven.
6. Blijf uit de buurt van visnetten, je kunt vast komen te zitten of gedesoriënteerd raken als je er tussen zwemt.
7. Geniet vooral van de onder waterwereld, mooie foto's zijn een extraatje.
8. Oefen eerst eens met onderwater fotografie in een zwembad.
9. Flits altijd als je onder water fotografeert.

KLEUR ONDER WATER

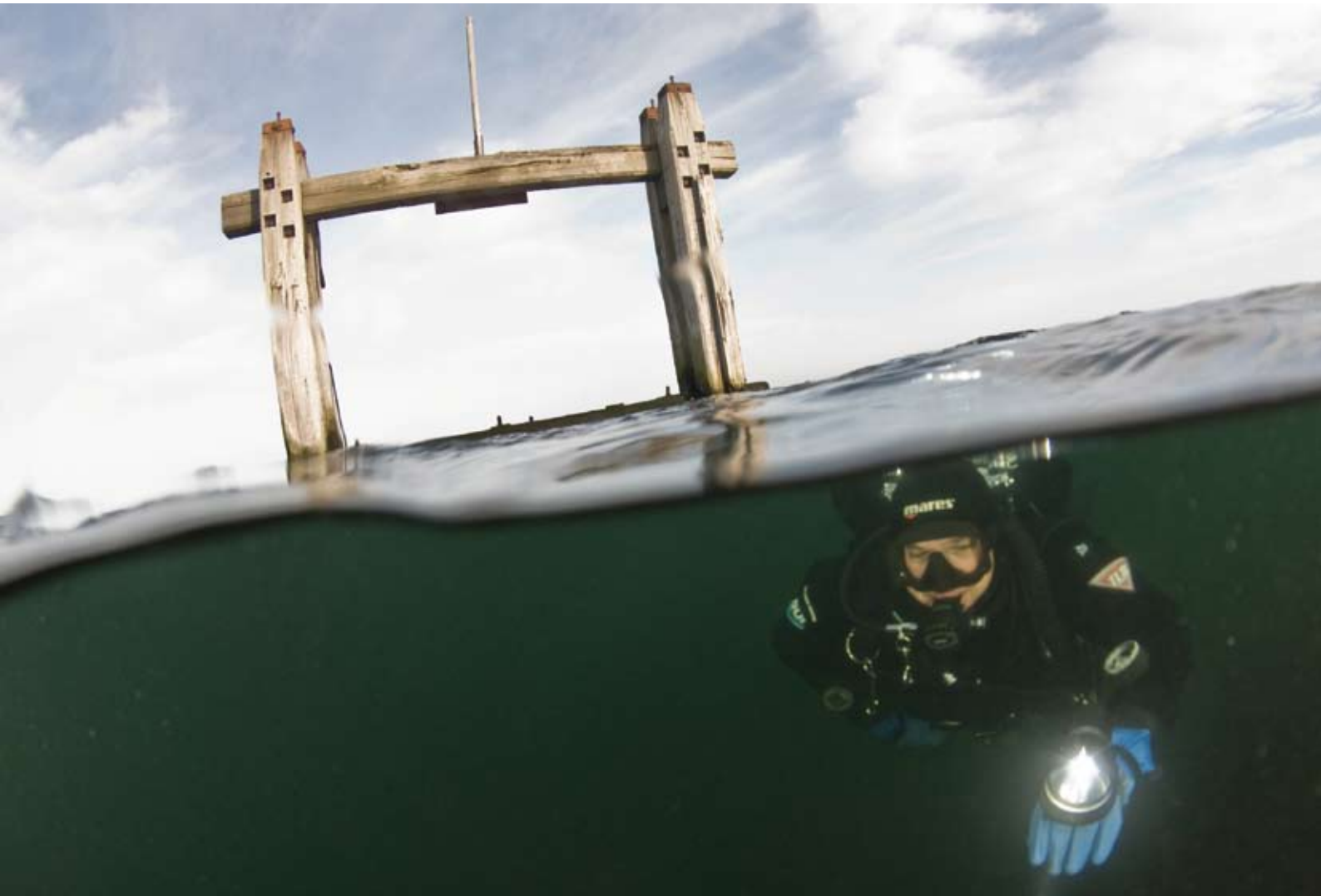
Onder water is de lichtbreking anders dan boven water.

Een simpele analoge onderwatercamera. Met duikbril kan je moeilijk door de zoeker kijken, vandaar het blauwe opzetzoekertje.

Een spiegelreflexcamera in een onderwaterhuis. Door de grote knoppen is alles nog goed te bedienen, ook met handschoenen aan. Aan het huis zitten een of meer flitsers gekoppeld.

Met een onderwatercamera kan je zowel onder als boven water fotograferen. Als je dat aan de oppervlakte doet krijg je dit soort aparte foto's.

waar wel veel meer licht is. In de grafiek kun je zien op welke diepte welke kleur verdwijnt. De kleur wordt weer zichtbaar als er extra licht op valt. De oplossing voor onderwaterfotografie is dan ook eenvoudig: flitsen. Kijk maar eens naar de foto's met en zonder flits, een enorm verschil. Alles beweegt onder water: de vissen, het water, maar ook jijzelf. Het is lastig om precies op dezelfde plek te blijven hangen. Hier is een goede duiktechniek voor nodig. De beweging van vissen en jezelf zorgt ook voor opdwavelend zweefvuil, wat storend kan zijn op foto's. Probeer dus zo voorzichtig mogelijk te bewegen om dit tegen te gaan. Een ander verschil is dat onder water alles groter lijkt, circa eenderde groter dan normaal. Alles lijkt ook dichterbij dan normaal. Zou dat de sterke verhalen verklaren van duikers die enorme vissen hebben gezien?

Welke apparatuur?

Je gewone kamera is niet bruikbaar onder water, deze loopt vol water en dan kun je hem weggooiden. Wel zijn er aparte onderwatercamera's te koop. Sommigen zijn zelfs heel goedkoop (vaak nog analoog, maar leuk om mee te nemen op vakantie). Koop er dan wel één met een ingebouwde flitser, want die heb je echt nodig. Een andere oplossing is het gebruik van een onderwaterhuis, waardoor je je gewone camera toch kunt gebruiken.

Met grotere knoppen aan de buitenkant kan je de knoppen van je kamera bedienen. Deze onderwaterhuizen zie je steeds meer voor allerlei compactcamera's, maar ze zijn er ook voor spiegelreflexcamera's. Al zijn die laatste behoorlijk prijzig, ze geven je wel de hoogste kwaliteit en veel mogelijkheden. Deze worden eigenlijk alleen door fanatieke onderwaterfotografen gebruikt. Doordat het licht afneemt met de afstand is het niet handig om onder water met telelenzen te fotograferen. Een standaard en groothoeklens wordt daarom veel gebruikt. Maar het is ook goed te doen om macrofoto's onder water te maken. Het is niet zo moeilijk en levert vaak mooie resultaten op.

Waar kan je onder water fotograferen?

In Nederland is onderwaterfotografie alleen aan te raden voor ervaren duikers; vooral in Zeeland. Snorkelaars kunnen beter terecht in tropische gebieden, zoals op de Antillen, Egypte, Israël, Jordanië, Australië en Indonesië. Ga eerst gewoon snorkelen om de situatie te verkennen en neem pas later een keer je camera mee. Zorg dat je de snorkeltechniek eerst goed beheerst.

Tekst: Anita Riemersma

Fotografie: Cor Kuyvenhoven

Websites: www.corkuyvenhoven.com

www.anitariemersma.nl